

Series JSR

SET-4

Code No. **29**

Candidates must write the Code on the title page of the answer-book.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

- Please check that this question paper contains **5** printed pages.
- Code number given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- Please check that this question paper contains **13** questions.
- **Please write down the Serial Number of the question before attempting it.**
- 15 minute time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m., the students will read the question paper only and will not write any answer on the answer-book during this period.

SUMMATIVE ASSESSMENT - II

BHUTIA

Time allowed : 3 hours

Maximum Marks : 90

The Question Paper is divided into **four** sections :

Section A :	Reading Comprehension	10 Marks
Section B :	Essay Writing	08 Marks
	Letter Writing	07 Marks
	Translation	05 Marks
Section C :	Applied Grammar	15 Marks
Section D :	Literature	45 Marks

ཕྱི་ཚེན་ ཀ་ འབྲེང་འབེབས་ལས་
 ༡ འོག་གི་ འབྲེང་འབེབས་ སྒྲོགས་སྡེ་ ཉི་པ་ཅུ་འི་ ལན་ བྱི་

ཨང་ ༡༠

འབྲས་ལྗོངས།

གུ་རུ་ རིན་པོ་ཆེ་གིས་ ཕྱིན་གྱིས་ རྒྱབས་ ཡོད་པའི་ སྐས་ཡུལ་ འབྲས་ལྗོངས་མོ་ལྗོངས་ ང་ཅའི་
 ཡུལ་ ཡིན། འབྲས་ལྗོངས་ན་ རྫོང་ཁག་ བཞི་ ཡོད། རྫོང་ཉིག་ མང་གན་ གནམ་ཅེ་ ངང་ རྒྱལ་ཞིང་། རྫོང་
 ཉིག་ འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ རྒྱལ་ས་ ཡིན། འབྲས་ལྗོངས་ན་ རྒྱལ་ཐོག་ བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ རྒྱལ་མིང་ སྒྲོངས་པོ་
 ཡིན། འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ རྒྱལ་ས་ ངང་པོ་ རུབ་ འབྲས་ལྗོངས་ ཡུག་སམ་ལོ་ ཡིན། རྒྱལ་ས་ གཉིས་པོ་ རུབ་
 འབྲས་ལྗོངས་ རབ་ལྷན་ཅེ་ལོ་ ཡིན། རྒྱལ་ས་ གསུམ་པོ་ བྱང་ འབྲས་ལྗོངས་ ལྷམས་ལང་ལོ་ ཡིན། རྒྱལ་
 ས་ བཞི་པོ་ ཤར་ འབྲས་ལྗོངས་ རྫོང་ཉིག་ལོ་ ཡིན། ང་ཅའི་ རྒྱལ་ཁབ་ རང་དབང་ རང་བཅོལ་གྱི་ རྒྱལ་
 ཁབ་ གཅིག་ ཡིན། རྒྱལ་ཁབ་ འདི་ རྒྱ་གར་གྱི་ མངའ་སྡེ་ ཉི་ཤུ་ ཅ་གཉིས་པོ་ ཡིན། ང་ཅའི་ རྒྱལ་ཁབ་
 ལེབ་སྡེ་ སྤྱིད་པོ་ ངང་ ཞི་བ་ ལྷན་པོ་ ཡོད།

ཀ་ སྐས་ཡུལ་ འབྲས་མོ་ལྗོངས་ ཀ་གིས་ ཕྱིན་གྱིས་ རྒྱབས་པོ་ གནང་པོ་ ཡིན་ བྱི།
 ཁ་ རྒྱལ་ས་ གསུམ་པོ་ ཡུལ་ཕྱོགས་ གན་ ངང་ རྫོང་ཁག་ གན་ ཆགས་ ཡོད་པོ་ བྱི།
 ག་ འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ རྫོང་ཁག་ བཞི་པོ་ ག་འདི་ ག་འདི་ ཡིན་ནམ་ མཐོར་བ་ བྱི།
 ང་ འབྲས་ལྗོངས་ རྒྱ་གར་གྱི་ མངའ་སྡེ་ ག་ཆོད་ཀྱི་ རྒྱལ་ཁབ་ ཡིན་ བྱི།
 ཅ་ ང་ཅའི་ རྒྱལ་ཁབ་ འདི་ ག་ལྟེ་མའི་ རྒྱལ་ཁབ་ གཅིག་ ཡོད་ བསམ་སྒོ་ བཏང་སྡེ་ བྱི།

སྡེ་ཚེན་ ཁ་ བྱི་རྩེ་མ་ལས་

༡ འོག་གི་ འགོ་བརྗོད་ གཅིག་ལོ་ ཚེག་ ༡༥༠ ཡོད་པའི་ བྱི་རྩེ་མ་ གཅིག་ བྱི་ ཨང་ ༠༩

ཀ་ ང་ཅག་ ཐམས་ཅད་ གཅིག་མཐུན་ ཡོད་ དགོས་པོ་ གལ་ཅན་ ཡིན་པའི་ སྒྲོར།
 ཡང་ན་
 ཁ་ དེང་དུས་ གནས་སྟངས་ ངང་ མཉམ་གཅིག་ ཡོན་ཏན་ གལ་ཆེན་ ཡིན་པའི་ སྒྲོར།

བཏང་ཡིག་ལས་

༢ འོག་གི་ འགོ་བརྗོད་ལས་ གང་རུང་ གཅིག་ལོ་ ཡི་གེ་ གཅིག་ བྱི་ ཨང་ ༠༡

ཀ་ སོ་ བ་སྟེ་ སྒྲོབ་གྲུ་ན་ སྟེབས་ མ་ཚུགས་པའི་ སྒྲོར་ལོ་ དགོངས་ཁུམ་ ཡི་གེ་ གཅིག་ བྱི།
 ཡང་ན་
 ཁ་ ཨ་མ་ལོ་ བྱི་མ་ནང་ལས་ དུལ་ ཉི་རུག་ ༥༠༠༠ བཏང་ན་ ལབ་བཞིན་ ཡི་གེ་ གཅིག་ བྱི།

ཐབས་འགྱུར་ལས་

༤ འོག་གི་ དབྱིན་རི་ འཕྲེང་འབེབས་ ལྷོ་སྐད་ན་ འགྱུར་སྟེ་ བྱི་

ཨང་ ༠༧

SONAM LOSOONG

Among the festivals of Sikkimese Bhutia, Sonam Losoong is one of the most important occasions. The meaning of Sonam Losoong is "Farmers' yearly celebration." The farmers celebrate this festival to express their happiness and satisfaction over the crops and fruits they have grown. Preparation of food items like Rice, Meat, Solchhang, Zeraag, Chaagdung Byasu, Khayep Byasuk, Zero, Lhem, Saiyongh etc should be made ready by the end of the tenth month of the Bhutia calendar. The houses and the surroundings must be cleaned and decorated. During the occasion they dress up with new clothes and buy many presents for their kith and kin, friends and relatives.

སྟེ་ཚན་ ག་ སུམ་རྟགས་ལས་

༥ འོག་གི་ གྲི་བ་རྩ་ལས་ གང་རུང་ ལྷ་ལོ་ ལན་ བྱི་

ཨང་ ༡༠

ཀ་ རྩས་ ག་ཚོད་ ཡོད་ གན་གན་ ཨིན་ རེ་བཞིན་ དཔེར་བཟོད་ རྒྱབས་སྟེ་ བྱི།
 ཁ་ མིང་ལོ་ བྱང་གསེས་ དབྱེན་ ག་ཚོད་ ཡོད་ རེ་བཞིན་ དཔེར་བཟོད་ རྒྱབས་སྟེ་ བྱི།
 ག་ རྒྱད་ཚེས་ ལབ་ན་ གན་ ཨིན་ནམ་ དཔེར་བཟོད་ རྒྱབས་སྟེ་ བྱི།
 ང་ བད་མཚན་ རྟགས་ཤད་ལོ་ མ་འདྲ་བོ་ ག་ཚོད་ ཡོད་ གན་གན་ ཨིན་ནམ་ བྱི།
 ཅ་ མིང་ཚབ་ ལབ་ན་ གན་ ཨིན་ནམ་ དཔེར་བཟོད་ དང་ བཅས་ བྱི།
 ཆ་ རྒྱད་ཀྱི་ ཡན་ལག་ ག་ཚོད་ ཡོད་ གན་གན་ ཨིན་ནམ་ མ་ལོར་བ་ བྱི།
 ཇ་ རྩས་མིང་ ལབ་ན་ གན་ ཨིན་ནམ་ དཔེར་བཟོད་ རྒྱབས་སྟེ་ བྱི།

༦ འོག་གི་ གཏམ་དབེ་རྩ་འི་ དངོས་དོན་ བྱི་

ཨང་ ༠༩

ཀ་ མི་རྒན་ལོ་ གཏམ་ གྲུང་རྒན་ལོ་ ཤ།
 ཁ་ མི་ མཐོ་རིགས་ མི་ཅིག་ ཅུ་ སྤྱི་རིགས་ མི་ཅིག།
 ག་ ལམ་ འཛོལ་ན་ ལོག་ས་ ཡོད་ ཁ་ འཛོལ་ན་ ལོག་ས་ མེད།

༧ འོག་གི་ བལ་སྐད་ ཞེས་ན་ བྱི་

ཨང་ ༠༨

ཀ་ ཨ་ཅི་ སྟོད་ ལྷོ་ ཟ་སྟེ་ སོང་།
 ཁ་ ཨ་རྒྱ་ལོ་ ཆང་ ཨ་རག་ བདག་མེད་ མ་འཕྱང་ ལབ།
 ག་ ཆོ་རིང་ བ་སྟེ་ སྤྲུལ་ཁང་ན་ སྟོད་བཞིན་ འདུག།
 ང་ འོང་ཤད་ ཨིན་ན་ མ་ལག་ མ་ལག་ ཤོག།

སྒྲིམ་ཆོན་ ང་ ཆོག་ལྷག་ལས་

༡ ཆོག་ལྷག་གི་ སྤྱི་བཙུང་འཛུགས་ རེ་བཞིན་ སྤྱི་

ཨང་ ༡༥

ག་ དལ་འབྱོར་ མི་ལུས་ ཐོབ་པའི་ དཔེ་དོན་ གན་ དང་ གན་ འདྲ་བོ་ ཡོད་ གི།
ཁ་ འཆི་བ་ མི་རྟག་གོའི་ སྒྲོར་ལོ་ གན་ཤེས་ཙམ་ བསམ་སྒྲོ་ བཏང་སྤྱི་ གི།
ག་ སྒྲོ་སྒྲོག་ རྣམ་བཞི་ ལབ་ན་ གན་གན་ ཡིན་ རེ་བཞིན་ མ་ཞོར་བ་ གི།
ང་ འཁོར་བ་ ལབ་ན་ གན་ ཡིན་ མ་ཞོར་བསམ་ བཏང་སྤྱི་ གི།
ཅ་ བ་མ་ལོ་ རང་གིས་ གྲུས་ཞབས་ ག་ལྟེ་ རྒྱ་བཞིན་པའི་ སྒྲོར་ གི།

༢ རོག་གི་ སྤྱི་བཙུང་འཛུགས་ ལེབ་པོ་ ཐུང་ཐུང་ན་ སྤྱི་

ཨང་ ༠༥

ག་ སྒྲོ་སྒྲོག་ རྣམ་བཞི་ སྤྲོམས་ ག་ཆོད་ ཡོད་ཀྱིས་ གི།
ཁ་ ང་ཅའི་ ལུས་རྟེན་ལོ་ གན་མའི་ ལུས་རྟེན་ ལབ་ཏུ་ ཡིན་ནམ་ གི།
ག་ རྒྱ་མཚོ་ རྩེ་ཁ་ལས་ རྒྱ་མཚོ་ བར་ཁ་ འགྲུ་བ་ལོ་ གན་མ་ལོ་ བརྟེན་ དགོས་ གི།
ང་ ང་ཅག་གིས་ བ་མ་ལོ་ གན་ ཐུས་ དགོས་པའི་ སྒྲོར་ གི།
ཅ་ ང་ཅག་གིས་ སེམས་ཅན་གྱི་ ཐོག་ བཅད་རུང་ངམ་ མི་རུང་ གི།

ཆོག་ས་བཅད་ལས་

༡༠ རོག་གི་ ཆོག་ས་བཅད་ སྤྱི་བཙུང་ལས་ གསུམ་གྱི་ ལན་ སྤྱི་

ཨང་ ༠༦

ག་ ཆོར་མ་ ཟུག་ཀ་ལོ་ ཆ་ བཞག་གོའི་ དཔེ་དོན་ གན་ འདྲ་བོ་ ཡོད་ གི།
ཁ་ ཆོས་ དང་ རྩན་པའི་ རྒྱལ་པོས་ དགྲ་ དབང་ལོ་ འདུ་བའི་ དཔེ་ གན་འདྲ་བོ་ ཡོད་ གི།
ག་ མཁས་པོ་ ཡོན་ཏན་ཅན་ལོ་ ང་རྒྱལ་གྱི་ སེམས་ མེད་པའི་ དཔེ་ གན་ ཡོད་ གི།
ང་ མ་རབས་ གཉིས་ མཉམ་པོ་ སྤྱོད་ན་ སྤྲུག་ལོ་ ཐུང་པའི་ དཔེ་ གན་འདྲ་བོ་ ཡོད་ གི།

༡༡ གང་རུང་ ཆོག་ས་བཅད་ གཅིག་གི་ དཔེ་དོན་ བཅས་ འགྲེལ་བཤད་ སྤྱི་

ཨང་ ༠༧

ངན་པར་ ག་ཆོད་ བན་ཐོགས་རུང་།
ལན་ལོ་ བན་པའི་ རེ་བ་ མེད།
ཤིང་གིས་ རྟག་ཏུ་ མི་གསོས་གུང་།
མི་གིས་ དེ་ཉིད་ ཐལ་བར་གུར་
ཡང་ན་

དམན་པོ་ རྒྱལ་སར་ བཏོན་ན་ཡང་།
མ་རབས་ སྤྱོད་པའི་ རྗེས་ལོ་ འཇུག།
རྒྱ་ཤིང་ བྱེན་ལོ་ རྒྱེས་ན་ཡང་།
འདབ་མ་ ཐུར་ལོ་ འཕྱར་སྤྱི་ འཕྱ།

འབྲས་ལྗོངས་ ཆགས་རབས་ལས་།

༡༩ འོག་གི་ གྲིབ་ཕྱི་ལས་ གང་ཅུང་ བཞི་གི་ ལན་ གི་།

ཨང་ ༡༩

ཀ་ སྤྲོད་སྤྱོད་ས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ ཡབ་ཀྱི་ མཚན་ དང་ སྤྲོད་སྤྱོད་ས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ འབྲས་ལོ་ གི།
 ཁ་ འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ ཆོས་རྒྱལ་ རིམ་བྱོན་ བཅུ་གཉིས་པའི་ མཚན་ གོ་རིམ་བཞིན་ གི།
 ག་ མཐུ་སྟོབས་ རྣམ་རྒྱལ་ཀྱི་ འབྲས་ལོ་ དང་ དགོངས་པོ་ རྩོགས་གོའི་ ལོ་ མ་ཉེར་བ་ གི།
 ད་ འབྲས་ལྗོངས་ན་ ཆོས་རྒྱལ་ ག་ཆོད་ཀྱིས་ རྒྱལ་ཐོག་ ག་ཆོད་ཟང་ རྒྱལ་སྤྲོད་ སྤྱོད་ས་པོ་ གི།
 ཅ་ དང་པོའི་ འབྲས་ལྗོངས་ དང་ ད་ལྟའི་ འབྲས་ལྗོངས་བར་ན་ བྱད་པར་ གན་ ཡོད་ གི།

༡༩ གཡས་ དང་ གཡོན་ལོ་ ཡོད་པའི་ ཆོག་སྒྲུབ་ཕྱི་ ཡར་འོག་ སྤྲིགས་སྟེ་ གི་།

ཨང་ ༠༩

ཀ་	སྤྲོད་སྤྱོད་ས་ རྣམ་རྒྱལ་ཀྱི་ ཡབ་ཀྱི་ མཚན་	མཐུ་སྟོབས་ རྣམ་རྒྱལ་ ལྷོ་ ཨིན།
ཁ་	སྤྲོད་སྤྱོད་ས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ ཡབ་ཀྱི་ མཚན་	རྒྱལ་ འབྲས་ལྗོངས་ ཡུག་སམ་ལོ་ ཨིན།
ག་	འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ རྒྱལ་ས་ དང་པོ་	གཙུག་ཁྱུང་ རྣམ་རྒྱལ་ ལྷོ་ ཨིན།